

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ennek a királynak volt három leánya. Szépségük híre messze földre eljutott, rengetegen érkeztek megcsodálni őket, s igen sok kérőjük is akadt. A két idősebb lány – a király nagy öröme – gyorsan meg is házasodott, de a legifjabb csak nem találta meg szíve választottját. A legkisebb királykisasszony esténként hosszú sétákat tett a palota kertjében és akkorákat sóhajtott, hogy abba az ország összes lakójának szíve beleremegett.

A Volt a királynak egy különösen jó-legjobb barátja, a Szél. **Ő bizony** nem bántott **anyira** – az elszalasztott kérok seregei miatt. **De** **mind**ahányszor a királykisasszony elszomorodott, finoman megsimította az arcát, és a fülébe susogva csitította őt. A legkisebb királynak azonban **egy idő után** lehetetlenség volt felvidítani, napról napra egyre szomorúbb és szomorúbb lett.

A király nem nézhette tovább legkisebb gyermeke szenvedését. Egyik este, mikor lánya nagyokat sóhajtozva a Szél társaságában sétált a kertben, mellé szegődött.

– Lányom, annyi kérod van, hogy tömött soruktól nem látni a palotához vezető utat. Te mégsem leled meg azt, akivel boldog lennél, nekem és a palota népének pedig **látunk** **kehvégig kell néznünk**, ahogy a kedved egyre **csak** hanyatlik.

– Nem tehetek mást **– felelt a királynak** –, várnom kell arra, akivel igazán egymásnak valók leszünk. **Akit, ha meglátok Amikor majd meglátom, azonnal** tudni fogom, hogy ő az igazi a számomra.

Lánya válaszára a **A király** homlokán **ráneok** összeszaladtak **a ráncokössze ettől a választól**. A kert virágai, de még az ösöreg fák is mind meghajlottak, mintha őket is nyomasztaná az uralkodójuk gondja.

A Szél izegni-mozogni kezdett a király és leánya körül. Régóta szerelmes volt már a királykisasszonyba, és úgy látta, itt az alkalom, **hogy megszerezze** magának a lányt. A király, **aki** megérezte a Szél izgalmát, **ezért** kérdőn **tekintett** a lányára **tekintett**. Ő sokkal

Commented [U1]: Érdekes külön bekezdésben egy teljesen új gondolatmenetként kezdeni ezt, hiszen egy új szereplőt vezetünk be a történetbe.

Commented [U2]: Két mondat közé akár egy rövid mondat még jöhetne a kettejük barátságáról, pl. hogy a királynak gyermekkor óta jó pajtása a Szél, vagy hasonló, ami kicsit árnyalja a kapcsolatukat.

Commented [U3]: Gyerekeknek szóló mesékben nagyon fontos figyelni rá, hogy mindig legyen egyértelmű, ki a megszólaló.

Commented [U4]: Az egyszerű mondat szerkesztést is fontos szem előtt tartani, az egyenes szórendet és a minél kevesebb közbeékelést preferáljuk.

Commented [U5]: Itt is praktikusabb egyenes szórendet használni.

Commented [U6]: Át kellene gondolni, mennyire illik egy gyermekesbe a legjobb barát hátulról megkerülő taktikája az igaz szerelm „megszerzésére”. Itt ez még korrigálható egy szebb, pozitívabb gondolat beiktatásával (pl. hogy végre esélye lehet felhívni magára a királynak figyelmét), de a problémát egészében is meg kell vizsgálni.

Commented [U7]: Egy felnőtt talán rájöhet az utalásra, hogy a király a királynak várja a magyarázatot, mert ő jobban érti, mint kiderül, de egy gyerek még nem tud ilyen összefüggéseket összerakni.

jobban értette a Szelet, mint bárki az egész országban. Míg máshol vad, tomboló orkánként ismerték, a királykisasszony kezei alatt megszelídült. A királyi palota fainak egyetlen levelét sem tépte szélvihar, az ágak alig ismertek nagyobb erőt az enyhe fuvallatnál.

A lány már-már ~~füresállotta volna~~ gondolkodott a Szél izgatottságát, amikor is-támadt egy ötlete ~~támadt~~. ~~Saját lelkesedése mellett~~ Olyan lelkes lett, meg sem hallotta a fülébe súgott szerelmes szavakat.

– Mi lelt lányom? – vonta fel szemöldökét a király.

– Elmegyek!

– Hová mész?

– Vándorútra indulok, ~~H~~ hogy megkeressem a párom. Ha a szerelem nem talál meg a palotában, hát nekem kell ~~kiszállnom a búbánat ellen és véget vetni neki~~ utána mennem!

A királynak meg kellett kapaszkodnia a koronájába e hír hallatán.

– Nem kóborolhatsz egyedül a nagyvilágban csak úgy!

A lány elhallgatott, de ismét talált megoldást édesapja ellenvetésére. Barátja ~~felé-ához~~ fordult.

– Drága Szél, te bejárod az egész országot-világot, ugye? Fontos kéréssel fordulok hozzád. Segíts nekem megtalálni azt, akire mindig is vártam és vigyázz rám az utam során! –! Megtennéd mindezt nekem?

A Szél körüláncolta a lányt, a hajába kapott, majd hogyanem ~~felkapta~~ felröppentette őt a levegőbe. Bár még nem szerezte meg, amit akart, ~~és őszintén szólni sem mert az érzéseiről~~, egyelőre beírta azzal, hogy a királylány közelében lehet, és ami még fontosabb: ő vezetheti az úton.

Igen, ~~f~~ ondorlatos tervet eszelt ki. Átvezeti a királykisasszonyt az egész országon, hegyeken, völgyeken, patakokon, mocsarakon, hogy a lány megértse, nincs kerek e világon

Commented [U8]: Az előbb azt írtad, szerelmes szavakat súgott a fülébe.

olyan, akit inkább neki teremtettek volna, mint ~~öt magát~~, a Szelet, ~~aki végig vele volt a fáradtságos és természetesen sikertelenül záruló út során.~~

A király ~~_~~ minderről mit sem sejtve ~~_~~ áldását adta hát az útra, a királynő pedig ~~készülődésbe kezdett felkészült az indulásra.~~ Búcsút vett a palota minden lakójától, ~~királyapjától és nővéreitől, valamint férjeiktől.~~ Fodros udvari ruháit úti köpönyegre cserélte, tarisznyáját megtöltötte elemózsiaival, ~~amit a szolgálok készítettek neki.~~ ~~A szolgálok~~ ~~Könnyeik~~ szinte eláztatták a hamuban sült pogácsát.

A Szél már türelmetlenül csapongott a kapu előtt. Alig győzte kivárni, hogy végre elinduljanak. Kettesben akart maradni a királynővel, hogy a fülébe suttoghasson, és hogy eltéríthessen minden férfit ~~közlebből-útjából.~~ ~~Végül útnak inultak.~~

Ment, mendegélt hát a királykisasszony. Útközben mindent megcsodált: a fákat, a mezőket, a dombokat, ~~és a dolgozó parasztokat, akikhez néhány kedves szót is intézett, ha már arra járt.~~

~~Taposta a földet, nem törődött az Út Porával, mely megragadta az alkalmat, hogy ilyen magas rangú személlyel érintkezhet, és szorosan rátapadt a cipellőjére és a ruhájára, de még a bőrére is.~~ ~~A Szél pedig vezette, vezette tovább, egyre távolabb a palotától, egyre távolabb a királynőért önző kéréstől.~~

~~Ha véletlenül közelebb kerültek egy-egy városhoz, vagy másik utazóhoz, akiben esetleg a királynő megtalálhatta volna a szerelmét, a Szél gyorsan irányt változtatott. A kis királynő pedig mindig követte őt. Minden útkereszteződésnél megállt, és kikérte a Szél baráti tanácsát, merre menjen.~~ Néhány férfi került csupán az útjukba. Az egyik nagyorrú, a másik ferdehátú volt, egyik sem illett ~~volna~~ a királykisasszonyhoz, ~~a Szél gondoskodott róla.~~ ~~Ha véletlenül közelebb kerültek egy-egy városhoz, vagy másik utazóhoz, akiben esetleg a királynő megtalálhatta volna az ő szerelmét, a Szél gyorsan irányt változtatott. A kis~~

Commented [U9]: A mondat vége túlmagyarázásnak hat, ezért húztam ki.

Commented [U10]: Nem szerencsés túlságosan elterelni a figyelmet az eredeti történetről, cselekményről. Hacsak nem kap az Út Pora komolyabb szerepet a mesében, javasolnám kihúzni ezt a szakaszt.

~~királyleány pedig csak ment mendegélt tovább. Minden útkereszteződésnél megállt és kikérte a Szél baráti tanácsát, merre menjen.~~

Egyszer – miután sikeresen elkerültek egy gazdag keleti herceget, aki éppen az országon keresztül igyekezett haza ~~valamilyen rejtélyes kincs vadászatból~~, az ~~Éjszaka~~ egy sötét erdőben érte utol őket. A Szél rövid időre magára hagyta a királylányt. Míg az tüzet rakott, a Szél ~~hátszelet~~ biztosított a keleti hercegnek, nehogy mégis összefusson az ő leendő hitvesével.

A királylány halkán énekelve melengette ~~tagjait a kezét~~ a ropogó tűz mellett, épp csak egy kis lyukat szakítva az Éj némaságból és sötétségéből szótt takaróján, mikor ~~is-hirtelen~~ éktelen kiáltozással és vad fegyvercsörgéssel ~~egy csapat vagy egy tucat~~ haramia ugrott ~~elébe a sötét erdő rejtékéből~~. Bekerítették a királykisasszonyt, majd egy feketébe öltözött férfi lépett elé. *A Vezér.*

~~Ezt abból Azért tudta gondolta~~ a királylány, hogy ő ~~a Vezér, mert ő~~ volt az egyetlen haramia, akinek köpenyét ezüstgombok és ezüsfonalból készült ~~ki~~varrás díszítette. A Vezér felmérte a zsákmányt – azaz magát a királylányt –, majd ~~egy intéssel~~ jelezte a haramiáknak, hogy vihetik. És a haramiák vitték is. Az Éj, aki jó viszonyt ápolt a leple alatt gyakran megbújó haramiákkal, gúnyosan vont be a táborhelyet sötétséggel ~~az eloltott tábornyomán~~.

A királykisasszonyt ~~egészen~~ egy óriási odvas ~~fához~~ig vitték, ~~ahol~~ kezét-lábát megkötötték, majd leültették. A tölgy rendkívül terebélyes volt. ~~Hiába volt a királylány nagy veszélyben, teljesen elkápráztatta látvány.~~ ~~Még a királyi kertben sem nőtt ehhez fogható,~~ pedig az ottani őszöreg fák egyidősek voltak a palotával. A palotát pedig a ~~Rég Volt, Talán Igaz Sem Volt~~ idején (vagy még korábban) építtette az ~~ük-ük-ük-ük~~nagyapja.

Commented [U11]: Ha ő egy, a Szélhez hasonló megszemélyesített szereplő, akkor nevezzük ugyanúgy a történet során vagy Éjnek, vagy Éjszakának, de ne váltogassuk.

Commented [U12]: Hajóval utazott a herceg? Mert a hátszélnek akkor lenne igazán értelme.

Commented [U13]: Furcsa megfogalmazás, felnőttként sem teljesen egyértelmű, hogy ez azt akarja-e jelenteni, hogy az Éj oltotta el a tüzet, vagy azt, hogy a haramiák, az Éj meg talán a nyomokat tüntette el.

Commented [U14]: Érdekes, hogy a királylányt meglepi, és nem ijed meg, nem is reagál a történetekre, és egy szó nem hangzik el közte és a haramiák között.

Commented [U15]: A kitekintés, az Út Pora-gondolathoz hasonlóan eltereli a figyelmet az eseményekről, ráadásul most pont egy felfokozott hangulatú történetről, hiszen épp most rabolták el a királylányt. Flashbackek, felidézett háttérinfók, nem a témához kapcsolódó elemek egy kisgyerekeknek szóló történetben egyébként sem szerencsések.

Egy szó, mint száz: a fa, ami alatt a megkötözött leány ült, igazán szép termetű volt. A királylányt, hiába volt nagy veszélyben, teljesen elkápráztatta látvány. A gyönyörködésről a Vezér vonta el a figyelmét.

– Szóval te lennél a híres királykisasszony? – kérdezte hirtelen a Vezér. – Remélem, örömmel hallod, hogy férjkereső utad ma-véget ér. Még ma megtartjuk az esküvődet.

– Mégis kivel? – kérdezte ijedten a királylány. Egészen aprónak érezte magát a rémisztő útonálló körében.

– Ki mássa! Hogy kivel?, hát velem, a haramiák Vezérével, kedvesem! A menyegző után pedig mind hazatérünk a palotába. Az embereim végre mind jóllakhatnak majd, és csak akkor kell a fosztogatniuk fosztogatás pusztá unaloműzéssé válik majd!, ha unatkoznak.

– Azt már nem! Egyébként is, barátom, a Szél, akivel együtt utaztam keresni fog! – jelentette ki a királylány. – Egyébként is a barátom, a Szél, akivel együtt utaztam, már biztosan a keresésemre indult!

Még mindig megkötözve ült a nagy tölgy alatt, am már sokkal jobban igyekezett, hogy változtasson a helyzeten, és mérgesen feszegette, rángatta kötelékeit, de Mmindhiába, azok nem engedtek.

– Nos, kedvesem, itt senki sem fog megtalálni. Tudod, a haramiák jóbarátja; az Éj, megvéd és elrejt minket. Alkut kötöttünk vele, ő jótekonan rátelepszik az erdőkre, hegyekre és völgyekre; ahol járunk, elfedi a nyomainkat, tompítja a vándorok érzéseit, mi pedig cserébe megosztjuk vele a portyáink történeteit és a zsákmányunkat. Ez a hely rejtve marad az avatatlan szemek előtt, higgy nekem.

A Haramiav Vezér igazat szól: a Szél, aki időközben visszaért a tisztásra, csak a kihült tűzrakás nyomát találta, a királykisasszonyt nem. Kétségbeesetten száguldott körbe-körbe, kényszerítenie kellett magát, hogy ne kavarjon tornádót. Hiába zúgott az egész erdő a

Commented [U16]: Ha mindenképpen ragaszkodunk az előző kitekintéshez, akkor egyértelműen vissza kell kapcsolni az események jelenéhez. Itt ez a mondat zavaró, hiszen hirtelen nem is tudjuk, melyik fáról van szó.

Commented [U17]: Kissé körülményes megfogalmazás.

Commented [U18]: Erre ugyanaz vonatkozik, mint az Éj-éjszaka esetére.

hangjától, hiába hullottak a fák levelei, hiába ropogtak a gyenge ágak, a Szél csak nem találta meg a királykisasszonyt elveszett útítársát. Az Éj legsötétebb sötétje gondoskodott erről.

A királylány mélységesen-kétségbeesett. Hirtelen ~~m~~ Mindennél jobban szeretett volna otthon lenni, királyapja, nővérei és szeretett népe körében. Sírnál ~~támadt kedvet~~ tudott volna, de hiába rémítették meg az őt körbevevő a fölé tornyosuló-haramiák, megmakacsolta elhatározta magát. Márpedig neki innen meg kell szöknie, ha egyedül, akkor egyedül! Nem is kell mást csinálnia, mint elérni, hogy az Éj elvonuljon. Akkor a Szél már könnyedén megtalálhatja és kiszabadíthatja. De hogyan vegye rá a haramiákat, hogy idő előtt felmentsék az Éjt a szolgálatai alól? Ahogy ezen morfondírozott, Hirtelen remek ötlete támadt. A homlokára esapott volna, ha kezei nem lettek volna szorosan összekötözve.

Összeszedte minden bátorságát és megszólította az elrablót:

– Mint tudjátok, királyapámnak három lánya van. Ha feleségül veszel, a királyságon, a palotán osztozkodnunk kell majd a nővéreimmel és férjeikkel. A királyság egyharmada csekély vagyon egy ilyen nagy Haramiav-Vezérnek. Mit szólnál, ha téged és a társaidat egy sokkal nagyobb kincshez vezetnék?

– Miféle kincsről beszélsz? – kérdezte a Vezér, a haramiák pedig mind közelebb gyűltek. Csupán a kincs említése elég volt, hogy ezek a marcona férfiak mind a királylányra figyeljenek.

– Jártamban ~~keltemben~~ találtam rá ~~itt, ebben a~~ Az erdőben. ~~A az~~ egyik fa tövében egy kincsesláda van elrejtve, tele gyémántokkal. Még sosem láttam ennyi ~~gyémántot~~, pedig én királykisasszony vagyok! Hozzányúltni azonban nem mertem a kincshez.

– Minden szegletét ismerjük ennek az erdőnek, tudnánk, ha kincset rejtene – vetett ellentellenkezett a Vezér.

Commented [U19]: A párhuzamosan zajló eseményeket vagy a több szálon futó cselekményt egy óvodás korú gyermek nem feltétlenül tudja még követni. Így itt ez ugyanolyan figyelemelterelésbe hajlik, mint a korábban jelzett Út Pora, vagy a nagy fa jelenete.

Commented [U20]: Ha úgy érzi, egyedül kell megszöknie innen, akkor azzal azt üzeni a szöveg, hogy nem számíthat senki másra, csak magára, tehát a Szélre sem. Ha viszont csak azt szeretné elérni, hogy a Szél a nyomára tudjon bukkanni, akkor logikailag nem áll meg az első jelölt mondat.

Commented [U21]: Miért ne mert volna?

– Talán igen, de én sokkal kisebb vagyok nálatok. Keresgéltek-e a földön kincsek után? Ezt a ládikót egy fa gyökerei szövik át, nem lehet megtalálni másképp, csak ha a földhöz nagyon közel keressükről nézik. – mondta a királykisasszony, majd

Látva, hogy a kapzsiság és a gyanakvás még viaskodott bennük a királykisasszony így folytatta:

– A kincs csak a tiétek lenne. Vehetnétek rajta ételt és italt. Annyit, hogy se-se-soha többé ne szenvedjeteek hiányt belőlük. Nagy fekete lovaitok lehetnének. ~~A~~, a patáik dobogásától zengene az erdő, ettől rettegne minden vándor-!.

A királylány elégedetten nyugtázta, a haramiák hittek neki, már előre érezték a lovak szőrénék illatát az orrukban, az étel ízét a szájukban; és az arany súlyát a tarsolyaikban.

– Rendben van, eloldozzuk a lábaidat, hogy elvezethess minket hozzáa kincshez – bólintott a Vezér.

Ez volt a királylány pillanata:

– Szívesen segítenék nektek, de ebben a nagy sötétben biztosan nem talállok oda. Kérjétek meg az Éjt, hogy oldja fel a körénk vont burkotsötétséget, és akkor el tudlak vezetni titeket a kincshez – felelte a királylányalkudozott.

Ebben meg is egyeztek. A királylányt kiszabadították a kötelekeiből, és átadtak neki egy fáklyát, mellyel elűzhette a sötétséget. A Vezér mellé szegődött, ahogy elhagyták a tisztást, és amint a királylány elindult, hogy megkeresse a sosem létezett kincsesládát. Keresztül-kasul bejárták az egész-erdőt. A királylány minden egyes fánál megállt, bólogatott, mintha felismerte volna az útvonalat, vagy a fejét rázta és irányt változtatott.

Érdekes mesekezdés, főként népmesei elemekkel építkezik a szöveg. Fontos azonban, hogy a régi népmesék eredetileg nem a gyerekek számára születtek, hanem felnőttek mesélték egymásnak, bár a gyerekek is hallgatták, és sok mindent megtanulhattak belőlük. Ebből következik, hogy a népmesék hagyományos, kissé nyakatekert nyelvezete azért problémás, mert nem a gyerekeknek szánták.

Központi kérdés tehát, hogy kinek szólhat a mese. A bonyolultabb kifejezések és az összetett mondatok miatt mindenképpen felolvasásra szánt történet lenne, a tartalom jellege miatt pedig az ovis korosztályra következtethetünk. Azonban a korcsoport igényei és képességei miatt felvetődik néhány probléma.

Bár ez a kapott részletből nem derül ki pontosan, de úgy tűnik, hogy a mese lezárásától még messzebb járunk, ami azt jelenti, hogy a terjedelem valószínűleg ennek a korosztálynak már sok lesz. Ők inkább a rövidebb, kerek történeteket kedvelik, nem biztos, hogy ennyit végig tudnak ülni. Főleg, hogy a haramiák megjelenésétől kissé leül a szöveg, lelassulnak az események, egy kisgyerek számára ez vontatottá válhat.

A szerkesztés közben már jeleztem a kikacsingatás problémáját, a gyerekek még nem birkóznak meg a párhuzamosan zajló eseményekkel, így annak a behozása, hogy a királyné rabsága közben mit csinál a Szél, gondot jelenthet. Ugyanígy kizökkentenek az Út Pora és az öreg tölgyfák köré szövődő rövid, de így is elterelő gondolatmenetek is. Lineáris történetvezetés kellene, kitekintés és visszaidézett emlékek nélkül.

Noha a felolvasásra szánt szövegek több összetett mondatot és kifejezést elbírnak, annyit nem, amennyi egy ehhez hasonló hagyományos népmesében van, ezeket is igyekeztem jelezni a szerkesztés során.

A királyné romantikus gondolata, hogy ha a szerelem nem jön érte, akkor ő megy a szerelemért, bájos, aranyos fordítás, hogy ebben a mesében ne a királyfi keressen feleséget, hanem egy határozott leány férjet.

Szíven színesíti a mesét a megszemélyesített Szél és az Éj is, azonban velük kapcsolatban is át kellene gondolni két dolgot. Az egyik inkább a Szélhez kapcsolódik és már a szerkesztésben is jeleztem, hogy a jóbarát mint titkos, de kevésbé korrekt imádó, nem biztos, hogy kompatibilis egy gyerekeknek szóló mesével. Ebben a korban még a jó-rossz, tehát fekete-fehér karakterek a könnyen befogadhatóak, és – noha fejlődés, a javulás a történet végére nem kizárt – nem lehet a kezdetektől egy „szürke”, azaz egy alaptól pozitívnak bemutatott, de erkölcsileg vitatható viselkedésű karakterrel dolgozni.

A másik probléma inkább technikai jellegű. Szintén írtam feljebb, hogy az Éj-Éjszaka, Vezér-Haramiavezér elnevezéseket egységesíteni kell, de emellett felmerül az a kérdés is, hogy ha van nagybetűvel Szél, meg Éj, sőt Vezér is, akkor miért nincs Király és Királyné. Ezt érdemes volna mérlegelni.

Összefoglalva érdekes eredeti elemei vannak a történetnek, és a legfontosabb teendő a célzott korcsoport tisztázása. Ehhez kell igazítani a mesélés nyelvi összetettségét és a történet hosszát is. Mindenképpen érdemes törekedni a lineáris történetvezetésre. A nevek írásmódját egyszerűsíteni és egységesíteni kellene, a Szél karakterének motivációit és módszereit pedig egységesen pozitív (esetleg negatív) színben feltüntetni, hogy a gyerekek könnyebben tudjanak azonosulni vele is.

Köszönöm a részletet, további ihletben gazdag alkotói munkát kívánok!

Sebő Kata